

Istraživanje mjerenja otpada od hrane u poslovnom sektoru

Pripremljeno za: Ministarstvo gospodarstva i
održivog razvoja

15.11.2021.

GAME CHANGERS

UVOD I METODOLOGIJA

UZORAK

- Okvir za izbor uzorka pravnih osoba (populacija) stratificiran je s obzirom na županiju u kojoj pravna osoba ima sjedište, prema pretežnoj djelatnosti i prema veličini pravne osobe.
- Veličina uzorka izabranog iz ovog okvira je 4.014 jedinica, a populacije 62.742. U obradu je ušlo 1335 poslovnih subjekta.
- Okvir za izbor uzorka stratificiran je prema statističkoj regiji (NUTS 2) u kojoj se OPG nalazi, tipu OPG-a na razini dvije znamenke i razredu ekonomske veličine OPG-a.
- Veličina uzorka je 1.235 jedinica, a populacije 110724. U obradu je ušlo 576 OPG-ova.

METODA

- Poštanska anketa/on-line ankete (samoispunjvanje od strane ispitanika) i telefonsko anektiranje
- Datum: 8. travnja do 31. srpnja (gotovo svi), potvrde podataka i ispravci su dolazili i kroz rujan i listopad.
- Trajanje upitnika: 10-15 minuta

UPITNIK

- Proizvodnja otpada u 2019. prema ključnim brojevima otpada
- Procjena udjela hrane u proizvodnome otpadu
- Procjena udjela jestivog dijela hrane u bačenoj hranu
- Pitanja vezana uz poznavanje terminologije i postupanja s hranom u poslovnom sektoru (npr. doniranje i „bivša hrana”)

Osnovni podaci o uzorku – poslovni subjekti (pravne osobe)

		Realizirani N	Utežani N	%
Total		1335	62742	100,0%
Faze lanca opskrbe hranom	Primarna proizvodnja	58	3558	5,7%
	Prerada i proizvodnja	183	1918	3,1%
	Maloprodaja i ostala distribucija hrane	276	20310	32,4%
	Restorani i ugostiteljski objekti - Odjeljak I	101	11296	18,0%
	Restorani i ugostiteljski objekti - Odjeljci N, O, P, Q, R, S	717	25660	40,9%
	Veličina poduzeća	Mikro	193	53688
	Mala	261	6548	10,4%
	Srednja	696	2184	3,5%
	Velika	185	322	0,5%

		Realizirani N	Utežani N	%
Total		1335	62742	33,5%
Regija	Zagreb i okolica	492	21005	8,4%
	Sjeverna Hrvatska	182	5279	7,5%
	Slavonija	175	4677	6,0%
	Lika, Kordun i Banovina	84	3761	21,7%
	Istra, Hrvatsko primorje i Gorski kotar	188	13619	23,0%
	Dalmacija	214	14402	40,0%
	Zagreb i Sjeverna Hrvatska	621	25116	13,2%
NUTS regije	Panonska Hrvatska	296	8273	46,8%
	Jadranska Hrvatska	418	29354	33,5%

Osnovni podaci o uzorku – OPG-ovi

		Realizirani N	Utežani N	%
Total		576	110724	100,0%
Regija	Zagreb i okolica	54	11485	10,4%
	Sjeverna Hrvatska	169	28368	25,6%
	Slavonija	157	27097	24,5%
	Lika, Kordun i Banovina	65	13269	12,0%
	Istra, Hrvatsko primorje i Gorski kotar	36	7789	7,0%
	Dalmacija	95	22717	20,5%
	Zagreb i Sjeverna Hrvatska	138	26877	24,3%
NUTS regije	Panonska Hrvatska	294	51461	46,5%
	Jadranska Hrvatska	144	32385	29,2%

Rezultati istraživanja

Osnovni podaci o otpadu

		Količine otpada (t)	Količina bačene hrane (t)	Količina jestivog dijela hrane (t)	Količina bačena niz odvod (t)
Total		828596	70034	19311	0
Lanac opskrbe hranom	Primarna proizvodnja	3929	179	1	0
	Prerada i proizvodnja	32386	9866	4825	0
	Maloprodaja i ostala distribucija hrane	22538	4180	1746	0
	Restorani i ugostiteljski objekti - Odjeljak I	52956	11621	3688	0
	Restorani i ugostiteljski objekti - Odjeljci N, O, P, Q, R, S	28455	3451	1146	0
	OPG	688332	40737	7905	0

		Količine otpada (t)	Količina bačene hrane (t)	Količina jestivog dijela hrane (t)	Količina bačena niz odvod (t)
Total		828596	70034	19311	0
Lanac opskrbe hranom	Primarna proizvodnja + OPG	692261	40916	7906	0
	Prerada i proizvodnja	32386	9866	4825	0
	Maloprodaja i ostala distribucija hrane	22538	4180	1746	0
	Restorani i ugostiteljski objekti	81411	15072	4834	0

Osnovni podaci o otpadu – udjeli poslovnih subjekta prema otpadu

Ima otpad
veći od 0 t

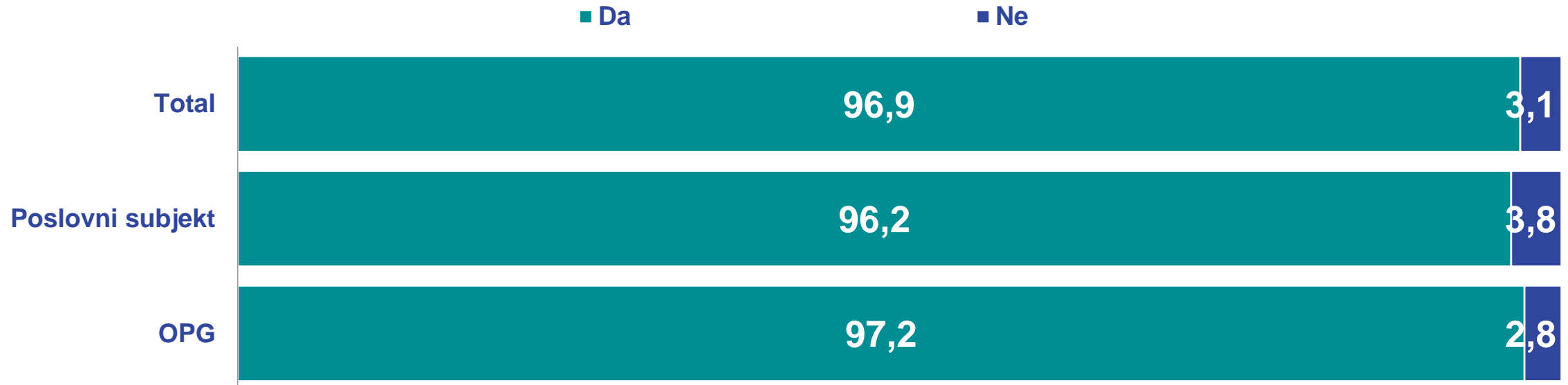
Ima bačenu
hranu

Ima jestivi
dio hrane

Nastanak otpada samo na području županije gdje se nalazi sjedište tvrtke

Uzorak: Samo poslovni subjekti koji su imali otpad od hrane

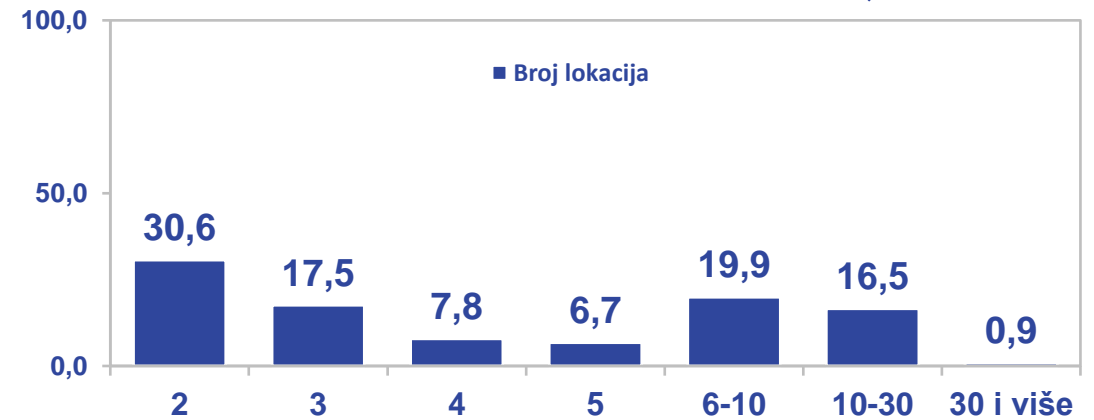
Pitanje: Je li ukupna količina otpada od hrane nastala samo na području županije gdje se nalazi sjedište Vaše tvrtke?

Nastanak otpada prema lokacijama

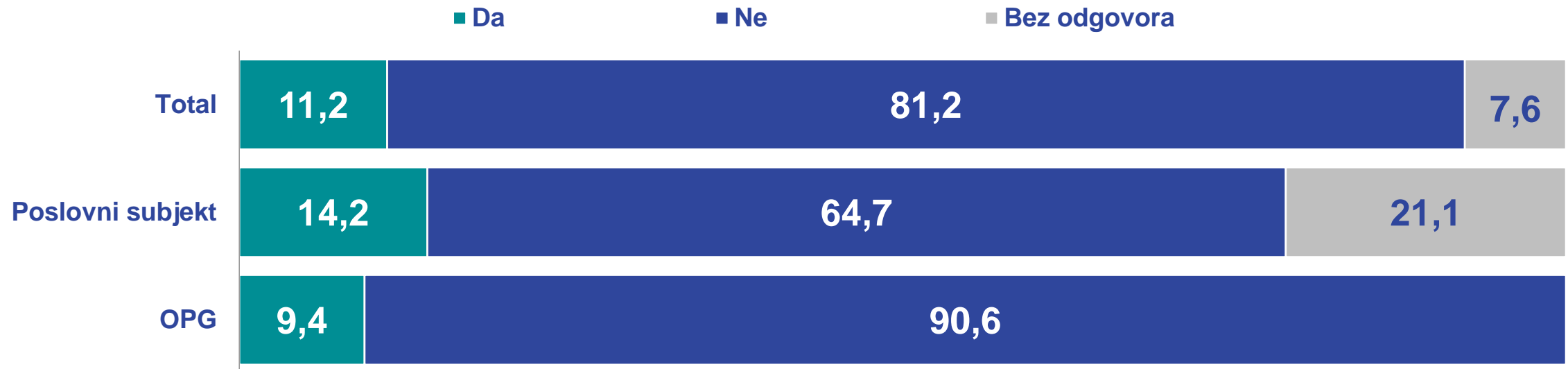
Broj lokacija na kojima je nastao otpad od hrane

Uzorak: Samo poslovni subjekti koji su imali otpad od hrane / Samo poslovni subjekti kojima je otpad nastao na više lokacija

Pitanje: Je li ukupna količina otpada od hrane nastala: / Na koliko lokacija je nastao otpad od hrane?

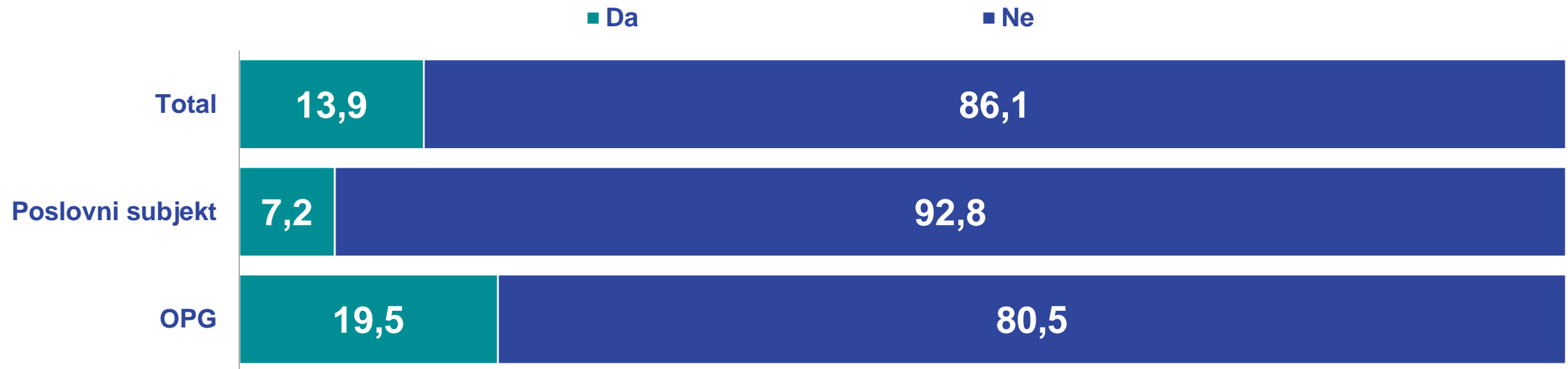
Upoznatost s mogućnošću ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Znete li za mogućnost ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda?

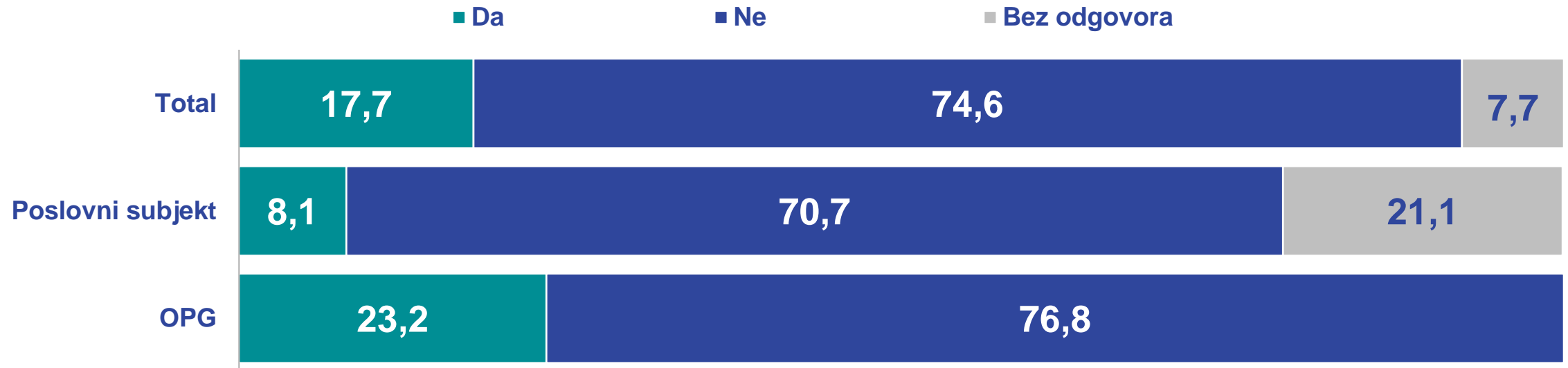
Korištenje ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda

Uzorak: Svi poslovni subjekti koji su čuli za mogućnost ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda

Pitanje: Koristite li mogućnost ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda?

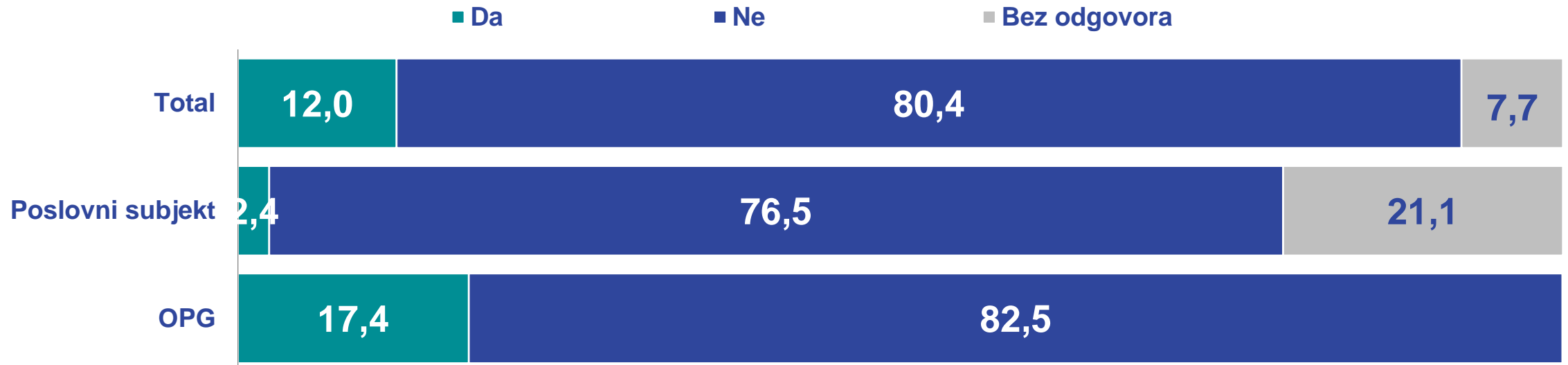
Viškovi hrane

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Imate li viškova hrane u Vašem poslovanju?

Doniranje hrane

Količina donirane hrane*:

Poduzeća= 3.620 t

OPG = 11.601 t

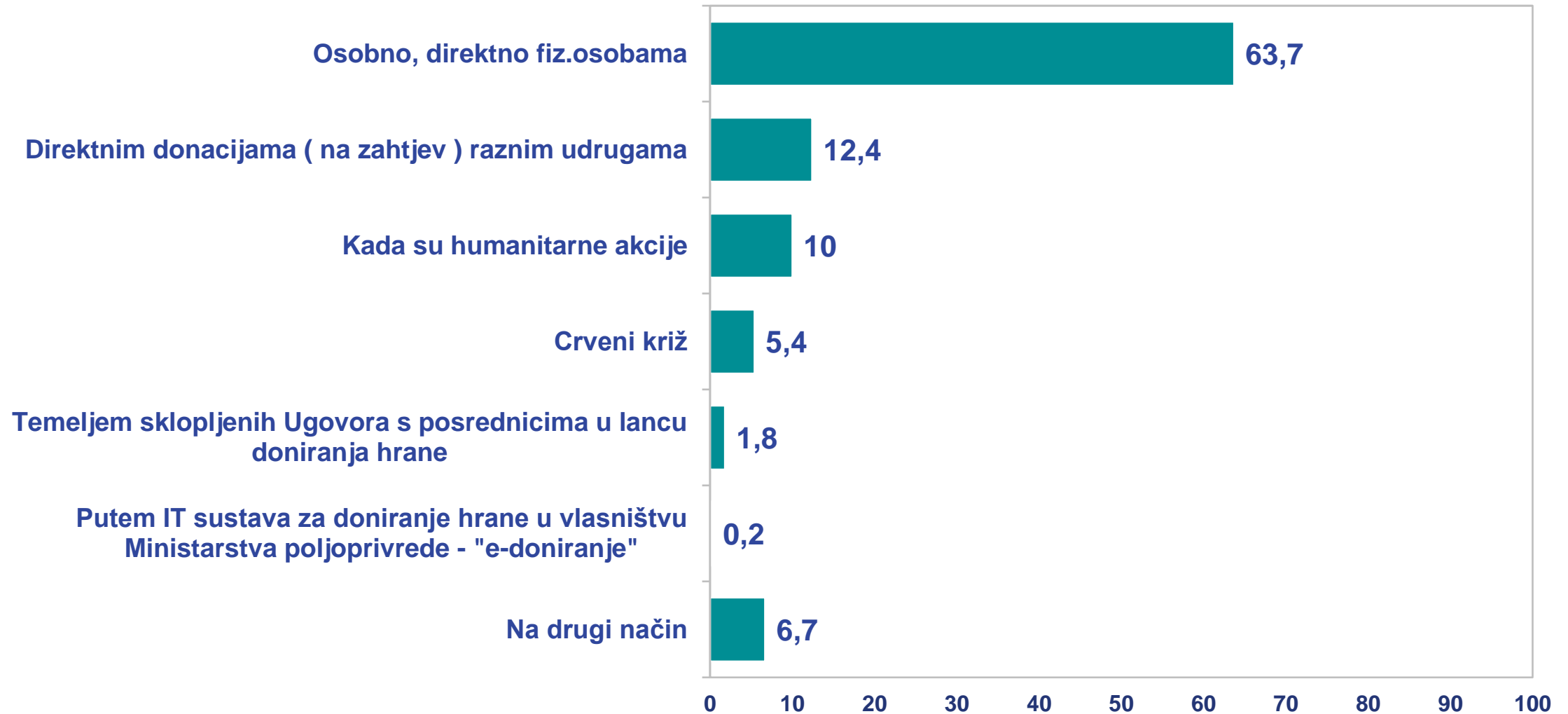
Total = 15.221 t

Uzorak: Svi poslovni subjekti / Samo poslovni subjekti koji su donirali hranu*

Pitanje: Donirate li hranu? / Koliko je Vaša tvrtka donirala hrane u 2019. godini izraženo u tonama:

* Izrazito mali broj ispitanika, uzeti samo kao okvirne pokazatelje

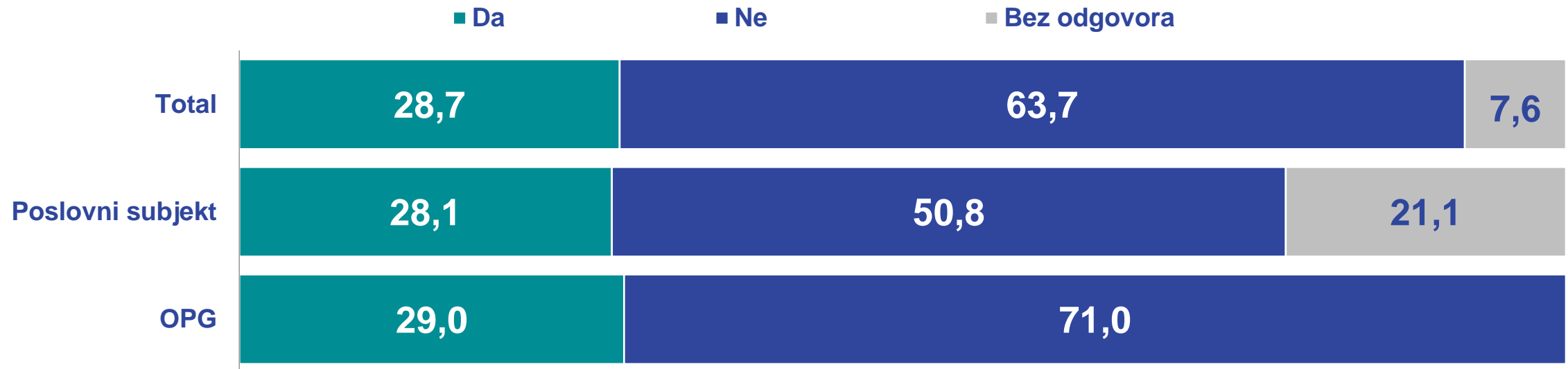
Načini doniranja hrane

Uzorak: Samo poslovni subjekti kojima doniraju hranu

Pitanje: Na koje sve načine donirate hranu?

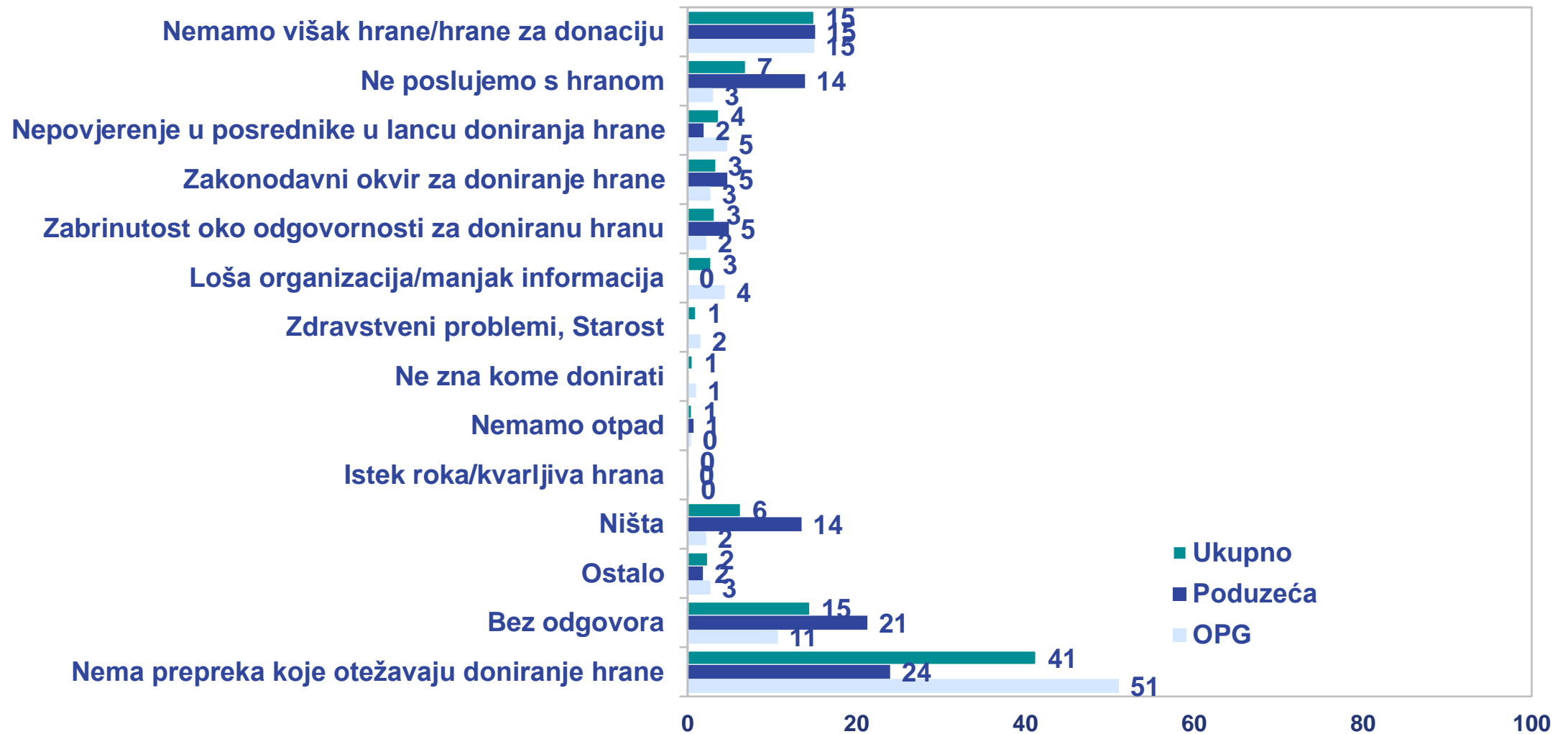
Upoznatost da je doniranje hrane porezna olakšica

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Znete li da za doniranje hrane postoje porezne olakšice?

Prepreke za doniranja hrane

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Koje su prepreke koje Vas sprječavaju ili Vam otežavaju doniranje hrane

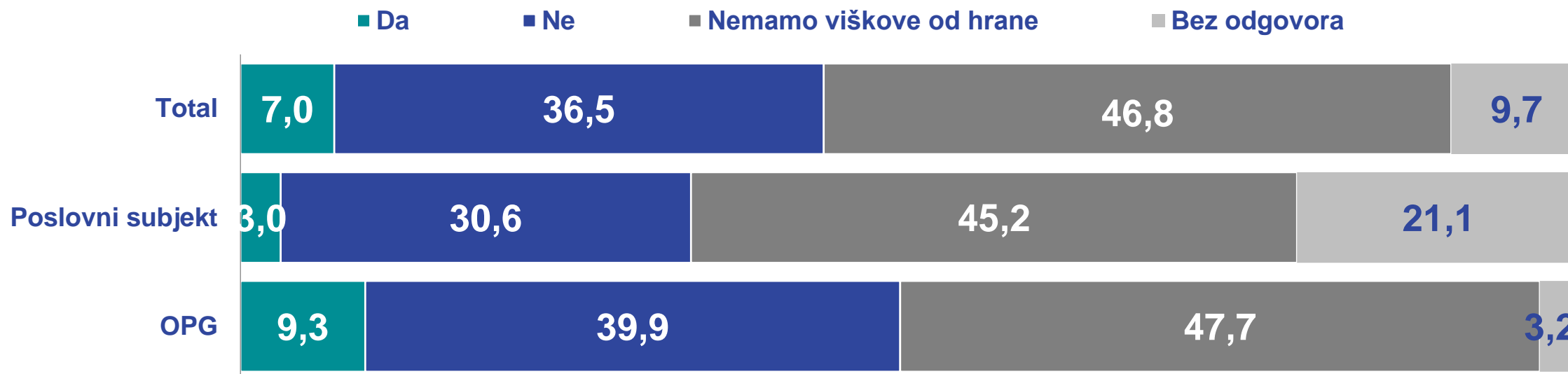
Poticaji za doniranja hrane

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Što bi Vas potaklo da više donirate hranu?

Predaja viškova hrane u daljnji postupak prerade za hranu za životinje

Količina predana na daljnji postupak:*

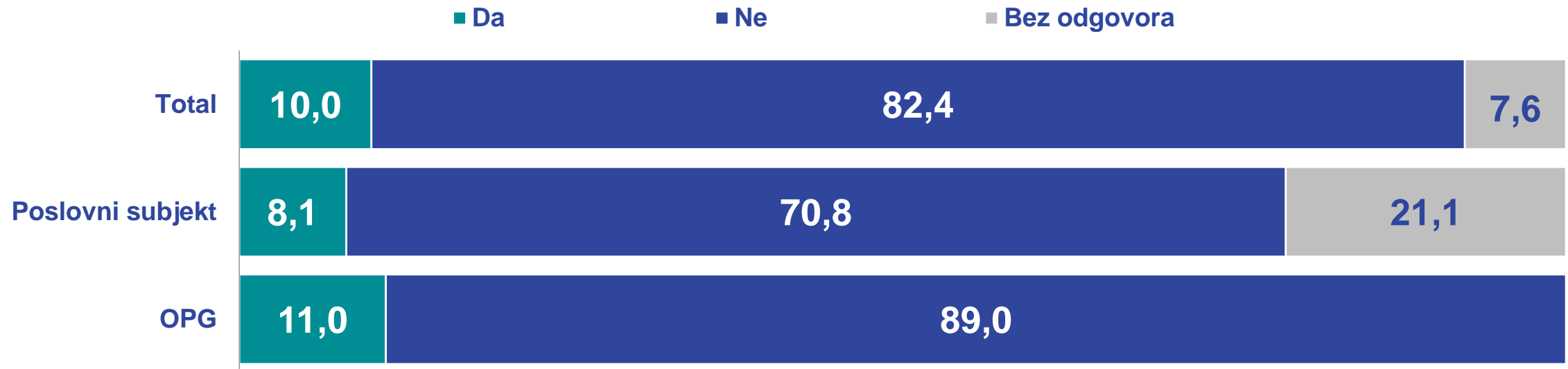
Poduzeća = 169.848 t
OPG = 203.888 t
Total = 373.736 t

Uzorak: Svi poslovni subjekti / Samo poslovni subjekti koji su predali hranu

Pitanje: Predajete li viškove hrane u poslovanju u daljnji postupak prerade za hranu za životinje? / Koju količinu hrane (izraženo u tonama) ste predali drugoj tvrtki radi prerade u hranu za životinje:

* Izrazito mali broj ispitanika, uzeti samo kao okvirne pokazatelje

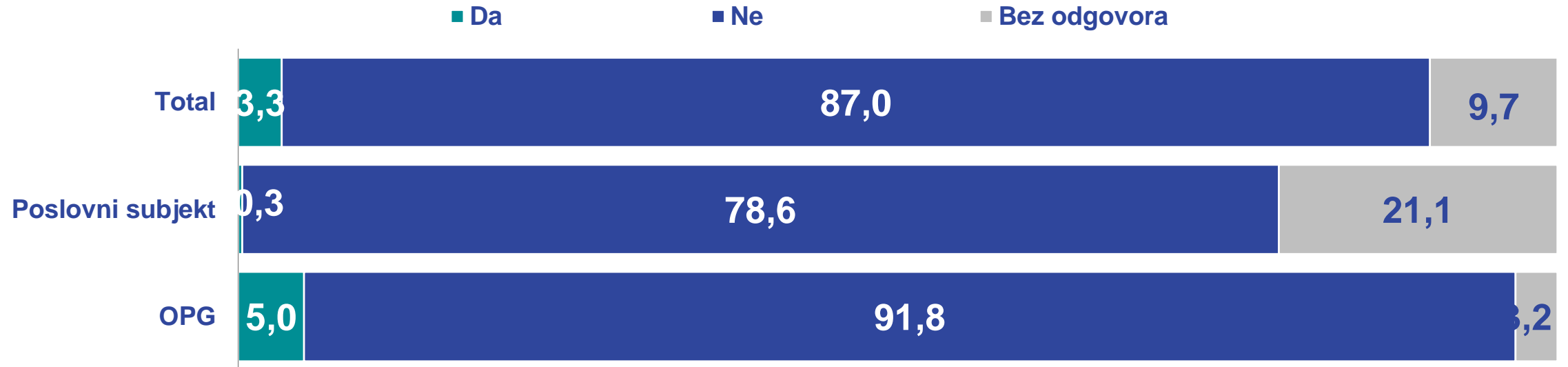
Predaja viškova hrane u daljnji postupak prerade za hranu za životinje

Uzorak: Svi poslovni subjekti

Pitanje: Jeste li do sada čuli za definiciju „Bivše hrane“?

Proizvodnja „bivše hrane”

Količina proizvedene „Bivše hrane”:

Poduzeća= 7.922 t
OPG = 27.000 t
Total = 34.921 t

Uzorak: Svi poslovni subjekti/ Samo poslovni subjekti koji su proizveli bivšu hranu*

Pitanje: Je li vaš poslovni subjekt proizveo bivšu hranu? / Koliko „bivše hrane“ ste proizveli u tonama?

* Izrazito mali broj ispitanika, uzeti samo kao okvirne pokazatelje

SAŽETAK I ZAKLJUČCI

- Prema podacima prikupljenima anketnim upitnikom u 2019. godini u poslovnom sektoru bačeno je 70.034 tona hrane, a od toga je 19.311 t jestivog dijela hrane. Najveći dio nastaje u lancu primarne proizvodnje (koja uključuje i OPG-ove), a zatim slijedi lanac proizvodnje restorani i ugostiteljski objekti.
- 46,1% poslovnih subjekata (u cijelom tekstu se termin poslovni subjekt odnosi na pravne osobe i OPG-ove) je imao količinu otpada u relevantnim kategorijama otpada za njihovu djelatnost veću od nule.
- 28,1% je imalo količinu bačene hrane veću od nule, a 18,1% količinu jestivog dijela hrane veću od nule.
- Velika većina poslovnih subjekata je generirala otpad od hrane u županiji sjedišta te na jednoj lokaciji.
- 11,2% poslovnih subjekata je upoznata je da postoji mogućnost ukidanja statusa otpada ili dobivanje statusa nusproizvoda. A među oni koji su upoznati da to postoji tu mogućnost koristi njih 13,9%.
- Viškove hrane u poslovanju ima 17,7% poslovnih subjekta.
- Hranu donira 12,0% poslovnih subjekata. Najčešće doniraju osobe ili konkretne akcije i udruge koje ima se samostalno obrate.
- 28,7% subjekta je upoznato da za doniranje hrane postoje porezne olakšice.
- 7,0% poslovnih subjekata predaje viškove hrane u poslovanju u daljnji postupak prerade za hranu za životinje.
- 10,0% poslovnih subjekata je čulo za termin „bivša hrana“. A među njima koju čuli je 3,3% proizvelo bivšu hranu.